

Takvâlı Olun ve Günaha Düşmekten Sakının

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ. اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنْ

الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ۔

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ حَمْدًا كَثِیْرًا طِیْبًا

مُبَارَكًا فِیْهِ عَلٰی كُلِّ حَالٍ وَفِیْ كُلِّ حِیْنٍ. وَالصَّلٰةُ

وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِنَا وَسَنَدِنَا وَمَدَدِنَا وَ اَسْوَةِ

الْحَسَنَةِ مُحَمَّدٍ الْمُصْطَفٰی وَعَلٰی اٰلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنْ

تَبِعَهُ بِاِحْسَانٍ اِلٰی یَوْمِ الْجَزَاءِ.

Eûzübillâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'l-lâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

el-Hamdü li'l-lâhi rabbi'l-âlemîne

hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh alâ

küllî hâlin ve fî külli hîn. Ve's-salâtü ve's-

selâmü alâ seyyidînâ ve senedinâ ve mededinâ

ve üsvetine'l-hasneti Muhammedini'l-

Mustafâ ve alâ âlihî ve sahibihî ve men tebiahû

bi-ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ. Emmâ ba'd.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Berberce gerçekten tatlı, sevimli, hoş ve feyizli günler geçirdik. Günlerin sonuna geldik. Çünkü sayılar tükenir. Sayılı günler, hele mutlu ise çok çabuk geçer. Çabucak geçti. Yarın büyük çoğunluk memleketimize, evlerine, yurtlarına avdet edecekler.

Söylemek istediğim birinci nokta: Evet buraya bir ziyaret kastıyla, umre yapmak için geldiniz, Allah umrenizi kabul eylesin. Umre hakkında çok teşvikler, mükâfatlarını anlatan hadîs-i şerîfler var. Bir umre, daha önce yapılan umre ile aradaki günahların affına, mağfiret olunmasına sebep olur, keffaret olur. Biz âciz, nâçiz kulları hatadan salim değiliz; oturmamız konuşmamız, gecemiz gündüzümüz mutlaka hatalarla doludur. İyi niyetli olsak, hata yapmamak istesek bile hatasız olamayız; şaşırırız. Cenâb-ı Hak, hatalarımızı, kusurlarımızı afv u mağfiret eylesin.

Eksiklerimize, kusurlarımıza rağmen ziyaretlerimizi, ibadetlerimizi kabul eylesin. Azımızı çoğa saysın. Ve şu umremizi makbul bir umre eylesin. Günahlarımızı afv u mağfiret eylesin. Sa'yimizi meşkûr eylesin. Bundan sonra nice nice yıllar daha böyle sevimli, tatlı,

sıhhatli, sağlıklı durumda umreler yapmaya, haclar yapmaya bizi ve sizleri muvaffak eylesin. Son gelişimiz olmasın; tekrar tekrar gelişler diliyorum, temenni ediyorum. Cenâb-ı Hak bu mübarek beldelere sizleri tekrar tekrar getirsin.

Ama bu gezide bir başka şevk, bir başka hasretlik olduğunu da biliyorum. Uzun zaman birbirimizi göremediğimiz için seyahatin içinde görüşmenin de bir hazzı, zevki, lezzeti vardı; fikri ve niyeti vardı. Mü'minin mü'mine şevk duyarak, hasretlik duyarak ziyaret etmesi çok sevaplı bir iştir. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz bir hadîs-i kutsîde; Cenâb-ı Hakk'ın şöyle buyurduğunu bize bildiriyor:

a. Müminin, Mümini Şevk Duyarak Ziyaret Etmesi, Çok Sevaplı Bir İştir

حَقَّتْ مَحَبَّتِي لِلْمُتَزَاوِرِينَ فِي

*Hakkat mahabbetî li'l-mütezávirîne fiyye.*¹ “Benim rızam için, benim uğrumda,

¹ Ahmed b. Hanbel, V, 229, r. 22002; Hâkim, *el-Müstedrek*, IV, 187, r. 7315; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XX, 81, r. 154; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-evliyâ*, II, 131.

benim yolumda birbirlerini ziyaret eden mü'minlere benim sevmem, muhabbetim hak olur, vacip olur, gerekli olur. Ben muhakkak birbirini benim için ziyaret eden mü'min kullarımı severim. Ziyaret Allah'ın kulu sevmesine vesile olur.”

diye Peygamber Efendimiz Cenâb-ı Hakk'ın böyle buyurduğunu bildiriyor.

Onun için, eğer burası mübarek beldeler olmasaydı da, biz Avustralya'dayız diye siz Avustralya'ya böyle bir kafiyle gelmiş olsaydınız dahi, bu ziyaretin de yine Cenâb-ı Hakk'ın muhabbetini kazanmak için bir mükâfâtı, sebebi, vesile olma durumu vardı. Yine Cenâb-ı Hakk'ın rızasına uygun bir iş yapmış olacaktınız. Bir de bu ziyaretleşme böyle mübarek bir beldede buluşmak için yapılıncaya dilerim, tahmin ederim ki daha çok sevap kazanmışsınızdır.

Cenâb-ı Hakk'ın rahmetinin bedelini kimse ödeyemez, rahmetinin pahası ölçülemez. Ama Allahu Teâlâ hazretleri bir takım davranışları rahmetine bahane eder; kullarını rahmetine mazhar eder, rahmet

deryasına daldırır; rahmetine kandırır, doyurur. O bakımdan Cenâb-ı Hakk'ın rahmetine ermenizi dilerim. Allahu Teâlâ hazretleri rahmeylediği, sevdiği kulları zümresine cümlenizi dâhil eylesin.

Bu hac ve umrelerde, tavaflarda beni heyecanlandıran bir bilgi vardır. Ben bunu düşündükçe heyecanlanırım, içimde bir heyecan dalgası yayılır. Peygamber Efendimiz; “Hâcer-i Esved'i uzaktan selamlamak veya fırsat bulup yanına yanaşıp da eliyle ona temasta bulunmak ve öpmek Cenâb-ı Hak ile musafaha yapmak gibidir.” diye bildiriyor. Bu çok heyecanlandırıcı bir olay, çok heyecanlandırıcı bir bilgi, çok mühim bir iş. Kalabalıktan yanına yanaşamıyoruz ama uzaktan bile selam verdiğimiz zaman, Hâcer-i Esved'i, isti'lam ettiğimiz zaman Cenâb-ı Hak ile musafaha gibi bir aziz ve son derece kıymetli bir iş olmuş oluyor bu. Tavafın kıymetinin bir ölçüsüdür, mîyarıdır. Ne kadar önemli bir ibadet olduğunu gösterir.

Mühim olan bir nokta da Cenâb-ı Hakk'ın rızasını kazanmak için buralara gelen insanların, bunları kazandıktan sonra, Cenâb-ı

Hakk'ın rahmetine, affına mazhar olduktan sonra kazandıklarını kaybetmemesidir. İnsan kazanır da, sonra kazancını kaybedebilir. Bir dereceye yükselir de o dereceden aşağı düşebilir. İzzetten sonra zillete uğrayabilir. Kabulden sonra reddolunabilir. Mesela bir kul *Allahu Ekber* diye namaza durup Cenâb-ı Hak'ın huzuruna girdiği zaman Cenâb-ı Hak ona nazar eder, teveccüh eder. Ama kul gönlünü başka şeylere dağıttığı zaman, dünyevî başka şeylerle meşgul olduğu zaman Cenâb-ı Hak ondan yüz çevirir, îrâz eder. “Bu kulum benim huzuruma girdiğinin şuurunda değil.” der; teveccüh etmişken, teveccühünü çevirir. Teveccühten mahrum olmak, kabulden sonra reddolunmak, izzetten sonra zillete uğramak, kazanmaktan sonra kaybetmek, imandan sonra -Allah saklasın- küfre düşmek, salâh-ı hâle eriştikten sonra günaha dalmak; bunlar çok kötü durumlardır. Böyle bir şey çok fena bir gelişme olur.

b. Sizlere Allah'tan Korkmayı ve Takvayı Tavsiye Ederim

Onun için âciz şahsıma ve sizlere Allah'tan korkmayı, takvâyı tavsiye ederim.

Ûsîküm ve nefsiye'l-âsiyete bi-takvâllâhi ve tâatih. “Allah’tan korkun, takvâ sahibi olun, yolumuz takvâ yoludur. Takvâyâ riayet edin, takvâlî müslüman olun.” Burada kazandıklarınızı Türkiye’de kaybetmeyin. Sevaplarınızı sildirmeyin, defter-i âmâlinizi günahlarla karartmayın, Cenâb-ı Hakk’a musafaha etmiş şerefli kullar payesine erişmişken şeytanın avucuna düşmeyin. Cenâb-ı Hakk’a sığının. Allahu Teâlâ hazretleri korusun. Çünkü demirci dükkânına girenin üzerine kıvılcım sıçrayabilir, üstünü yakabilir; elbisesi kenardaki demirlere değer, kirlenebilir, kömürlere bulaşabilir. Ortam çirkin ve pis olunca insanın ondan korunması zor olur. Bu gibi mübarek beldelerin dışarısını ben böyle çirkin, kirli, isli, paslı dumanlı, pis kokulu ortamlar olarak görüyorum. Pis kokular günahlardır, haramlardır. Onun için maalesef öyle bir ortama dönüyoruz. İnsan tesettür olmayan, Allah’a itaat olmayan, isyanın açıkça yapılabildiği, kimsenin de gûnahtan, isyandan utanmadığı, korkmadığı, çekinmediği ortama gidince; öyle bir çevreye, öyle bir muhite dönünce tehlikeler başlar.

Tehlikelerin bir kısmı sokaktadır. Ama bir kısmı da maalesef evin içine girmiştir. Evdeki televizyonlar dışarıdaki tehlikeleri evin içine sokmuştur. Evin içinde de tehlike vardır. Mümkünse televizyonlarınızı iptal edin; satamazsanız atın, atamazsanız kapatın. Kur'an'la ilgili çalışma yapın, dinimizle ilgili çalışma yapın, zamanınızın kıymetini bilin. Zamanı çok harcıyoruz. Ben burada bile harcadığımızı hissediyorum. Çok harcıyoruz zamanı. En büyük sermayemiz zamanımız olduğu halde zamanı zikirsiz, gafletle, günahla, mâlâyânî ile geçirerek çok harcıyoruz. Ayrıca oralarda daha başka kötü yollarda harcama tehlikesi de vardır. Günahlardan sakının. Günah olan yere adımınızı atmayın, yolun başına girmeyin ki sonunda günahla karşılaşmayasınız. İyi kimseleri arkadaş edinerek geçirin. Mümkünse mescitler eviniz gibi olsun, evleriniz mescit gibi olsun.

Ulûm-ı dîniyye ile meşgul olun çünkü en sevaplı faaliyet ilim öğrenmektir. Öğrendiklerinizi mutlaka, mutlaka, mutlaka birilerine anlatın. Kime gücünüz yetiyorsa,

kime sözünüz geçiyorsa, kime imkân buluyorsanız lütfen İslâm'ı birilerine anlatın. Oğlunuz, kızınız, gelininiz, damadınız, torununuz, komşunuz, kardeşiniz, arkadaşınız, tezgâhtarınız, memurunuz; her neyse, her kimse hepsine tebliğ yapın. İslâm'ı tebliğ edin, İslâm'ı anlatın, imanı öğretin ve kötülüğü engellemeye çalışın. Biliyorsunuz müslümanın en önemli farzlarından, vazifelerinden birisi; iyiliği emretmesi, yaptırması, yapılmasını söylemesidir; emr-i mâruf. Birisi de; kötülüğü yaptırmamak için çalışmasıdır, kötülüğün yapılmaması, yaptırılmaması için olanca gücünü ortaya koymasısıdır. Masaya yumruğunu vurmasıdır, günahı yaptırmamasıdır.

Günaha müsamaha etmeyin. Çünkü Allah günaha müsamaha eden insanların kalbini günahı işleyenlerin kalbine benzetir. Günaha müsamaha eden, günahı tenkit etmeyen insanlar bir zaman sonra, o günahları pervasızca işleyen insanların durumlarına düşer, onların saflarına geçer. Bu bir cezadır, ilâhî bir cezadır. Günah tekerrür ettikçe, siz de nasihati tekerrür ettirmekten, tekrar etmekten kaçınmayın. “Kardeşim ben sana dün söylemiştim, sen

bugün yine aynı günahı işliyorsun, bu günahı yapma; günahdır, haramdır, sonu kötüdür.” diye söyleyin.

Söylemenin de bir siyaseti vardır; usulü, kurnazlığı vardır. Yaptırabilecek yoldan söyleyin. İnat ettirecek, yaptırtmayacak şekilde söylemeyin. Karşınızdaki insanları zorla günaha sokmayın. Siyaset kullanın, çare arayın, zekânızı kullanın ki karşınızdaki sizin istediğiniz iyi şeyi yapsın, istemediğiniz kötü şeyi bıraksın. Amaç bıraktırmak olsun, amaç iyi şeyi yaptırmak olsun. Yoksa sırf; “Ben söyleyeyim de ne yaparsa yapsın.” diye söylerseniz, ters tepki yaparsa, birisini kışkırtma vebali de yüklenmiş olursunuz. Hani pireye kızıp yorgan yakmak, imama kızıp camiye gelmemek gibi şekillerle, birisi size kızıp da dini imanını bırakıp, camiye terk edip kalkıp gidecekse onun vebali de sizin olur. Safta; “Adama nasihat edeceğim.” derken öyle bir söz söylersiniz ki; adam size kızar, hışımla bakar, pabucunu alır gider. “Sen kendin zarar ettin, camiye bıraktın, bu kızdığın adama bir zarar vermedin, kendi kendine bıraktın.” İyi ama onu o duruma

düşüren, o kızdıran şahıs da, onu kışkırtan, fışkırtan o aşırı hareketi yapmaya iten, mecbur eden, nefsinı kabartan kimse de sorumlu olur. Onun için emr-i mâruf, nehy-i münkerin latif olması, yaptırıcı olması lazım. Yaptıracak şekilde zamanını beklemek lazım.

“Evliyâullah bazen bir müritte, bir kusurun düzeltilmesi için söyleyecekleri zamanı kollaya kollaya on yıl beklerlermiş.” diye büyüklerimiz söylüyor. Abdülaziz [Bekkine] Hocafendi'nin meşhur bir hikâyesi de vardır. İhvandandan bazısı anlatırlar. Yıllarca “Şu adama şu kusurunu söyleyeyim de yapmaktan vazgeçireyim.” diye münasip fırsat kollarlar. Çünkü şu anda söylese dinlemeyecek; belli. O zaman baltayı taşa vurmuyor. Emr-i mâruf, nehy-i münker bir basiret, bir siyaset işidir; bir ince sanattır. Sonuç itibariyle İslâm'ı sevdiren, ibadeti yaptırmanız esastır. Ters tepki yapacak da ibadeti terk ettirecekse yapmayın daha iyi. Bunu iyi düşünün.

Kendinizi Allah rızası için maddeten, mânen, ahlâken ve edeben beğenilecek durumda tutmaya özen gösterin ki sizi gören

İslâm'ı sevsin, İslâm'a gelmeye özen göster-
sin; sizi gören İslâm'dan soğuyup uzaklaşma-
sın, sizin yüzünüzden İslâm'dan kopmasın. Çok
duyduğumuz bir söz var ya; "O adam müslü-
mansa ben değilim." diyebiliyor karşı taraf
çünkü cahil; diyorlar. O zaman hakikaten kâfir
oluyor. Diyorlar bu lafı, söyleyenler var. Siz de
kaç sefer duymuşsunuzdur. Bu millet böyledir.
Çok cahil olduğu için cehennemden ateşinden,
cennetin güzelliğinden haberdar değildir, söy-
lediği sözün nereye vardığını bilmez; birtakım
alışkanlıkları vardır. Basiret ister, siyaset is-
ter.

Siyaset yaparak insanları İslâm'a yanaştır-
maya, sevdirmeye gayret edin. Bunun için se-
lam bir çaredir, yardımlaşma bir çaredir. Yar-
dımına koşup onun bir işini görüvermek bir ça-
redir. Hediye vermek bir çaredir. Murakabe al-
tında tutacaksınız, gözünüzün önünde tuta-
caksınız. "Ben bu adamın gönlünü nasıl alırım,
nasıl tavlarım, nasıl sevdirim, nasıl kazanı-
rım?" diye düşüneceksiniz ve insanları İslâm'a
davet edeceksiniz. "Benden tebliğ etmesi, on-
dan sonrasını kendisi bilir." gibi bir mantıkla
yaparsanız güzel olmaz. Mutlaka sonuç alacak

şekilde yapmak lazım. İcabında yalvarıp, yakarıp, gözyaşı döküp, acındırıp bu işi başarmak lazım.

Allahu Teâlâ hazretleri kazandığınız dereceleri muhafaza ettirsin ve geliştirmek, daha yüksek derecelere çıkarmak nasip etsin, ilminizi artırsın. İlminizle beraber takvânızı artırsın. İslâm'a hizmetinizi artırsın. Çünkü Allahu Teâlâ hazretleri Kur'ân-ı Kerîm'de çok açık bir şekilde belirtiyor ki;

c. Asıl İşimiz Müslüman Olmak ve İslâm'a Hizmet Etmektir

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا

Ve'l-lezîne câhedû fînâ le-nehdiyenne-hüm sübülenâ “Kimler ki, bizim dinimiz için, bizim yolumuzda, bizim uğrumuzda cehd sarf eder, cihad eder, uğraşırsa, bize gelen yollara biz onları hidayet ederiz, sevk ederiz.”² Bizim için çalışanları biz hidayete sevk ederiz. Çalışmaya yok. Hüsn-ü niyetini gösterip çalışması lazımdır. Bizim asıl işimiz de, insanları İslâm'a çağırmaktır. Öteki mesleklerimiz; doktorluk,

2 29/Ankebut, 69.

mühendislik, ticaret, sanayi, bunların hepsi gelip geçici birer ârızî iştir. Asıl işimiz müslüman olmaktır, İslâm'a hizmet etmektir.

Türkiye'de İslâm'ın yardıma muhtaç durumda olduğunu açıkça beyan etmek istiyorum. Türkiye'de İslâm çok acı, çok yardıma muhtaç bir duruma gelmiştir. İslâm'ın yardımına koşacak er, kahraman, bahadır kişilere çok büyük ihtiyaç belirmiştir. Müslümanlar ve İslâm büyük bir hücum ve baskı altındadır. Bu baskıyı biz kendi içimizden üretmiş değiliz. Bu baskının uluslararası kaynağı, Moskova'nın, Doğu Bloku'nun Batı Bloku karşısında çökmesinden sonra, Batı'nın kendisine İslâm'ı düşman olarak seçmesinden başlar. Batılılar'ın başbakanları, senatörleri, siyasetçileri bunu açıkça beyan etmişlerdir. Eskiden Doğu ve Batı blokları diye isimlendirdikleri Rusya ve peykleri, Batı ülkeleri ve onların teşkilatları vardı. Şimdi aradaki duvarlar yıkıldı, onlar biraz da inanç bakımından birbirlerine yakın olduklarından yakınlaştılar, birleştiler. Şimdi eksen yani sınır, çizgi; kuzey güney çizgisi haline geldi. Kuzeyde; eskiden Doğu-Batı diye ayrılan şimdi de aradaki duvarları yıkıp birbirlerine

yakınlıkları fazlalaşan Hıristiyanlar, Batılılar zümresi. Bu çizginin altında da müslümanlar zümresi vardır. “Şimdi Batı’nın hedefi Moskova değil Mekke’dir.” diye kitaplarda yazılmıştır, açıkça beyan edilmiştir. Hıristiyanlığa en büyük tehlikenin İslâm’dan geleceği belirtildiği için Batılılar askerî teşkilatları ve savunma kuruluşları ile İslâm’ı kendilerine hedef almışlardır. İslâm’ı kendilerine düşman seçip hedef aldıklarından dolayı da bu teşkilatlara üye olan ülkelerde İslâm’a karşı tavır başlatılmıştır. Bizdeki görüntüler onun sonucudur. Uluslararası kaynağı budur.

İslâm Batı tarafından bir tehlike olarak görüldüğünden, biz de Batı ile müttefik olduğumuzdan, onların gözüyle İslâm’ı kendimize düşman olarak görme durumuna düşürülmüştür. Bu bir oyundur. Ama bu oyun tutmuştur. Fiilen şu andaki icraat da bunun bir uygulama alanı olarak Türkiye’yi seçtiğini kesin olarak göstermektedir. Çünkü hücum doğrudan doğruya İslâm’adır. Doğrudan doğruya insan haklarıdır. Doğrudan doğruya müslüman millettir. Millet müslüman; herkes biliyor. İs-

tatistiklerden, ansiklopedilerden açılış bakılışın; Türkiye'yi hiç bilmeyen, Merih'ten gelmiş bir insan Türkiye'yi öğrenmek için bilgi kaynaklarına müracaat ettiği zaman; "Türkiye bir İslâm ülkesidir, ahalsinin inanç bakımından yüzde doksan dokuzu müslümandır." diye yazar. Hiç şeksiz bütün kitaplar böyle yazar. Siz bu yüzde doksan dokuzu indirin, ne kadar indirirseniz indirin yine de Türkiye'nin büyük çoğunluğu müslümandır, halkımız müslümandır. Bu kesin. Davranışlarından bellidir; vakıf yapmak ister, malını vermek ister, kandil gecelerinde sabahlara kadar uyumaz, Ramazan'da Türkiye'nin çehresi değişir. Kesindir; büyük çoğunluk müslümandır, bunda şek şüphe yok.

Şimdi bu Müslümanlık bir tehlike olarak görüldüğü için, milletin kurmuş olduğu teşkilatlar, millete düşman gözüyle bakmak durumuna geldiğinden, dış siyaset ve dış bağlantılar dolayısıyla, çok acayip bir manzara ortaya çıkmıştır. Türkiye kendi kendini düşman belleyip kendi kendiyile uğraşan bir acayip ülke durumuna düşürülmüştür. Temel bu olduğu için aslında bunun temelden çözülmesi lazımdır.

Çünkü uluslararası ittifaklarla bu teyit edilmiştir. Bunlar İsrail'le, Avrupa'yla, Avrupa Birliği'ne girme çalışmasıyla ilişkilidir. Bosna Harbi'yle, Balkanlar'daki etnik temizlemlerle ilgilidir. Onların da temelinde bu meseleler vardır. İnce siyasetli, perdenin arkasını sezebilen ârifler bunları bilirler.

Onun için bunların karşısında gerekli önlemleri alacak, uyanık, bilgili, görgülü, ferasetli, ârif müslümanlara çok büyük görevler düşüyor. Onlara çok ihtiyaç var. Yani klasik cihat. İstiyorsanız buyurun Çeçenistan'a gidin; alın elinize bir silah, işte düşman, işte dost; çarpışın. Kosova'ya gidin, Bosna'ya gidin, Keşmir'e gidin. Buralar sıcak çatışmaların olduğu yerler. Bunlar mühim değildir. Asıl mühim olan şeylerin yanında çok küçük, deveye kulak kalan şeylerdir. Asıl iş kökünden çözümlenmeli. Sizin devletiniz, sizin müesseseleriniz; adaletiniz, askeriyeniz, meclisiniz, hükümetiniz, polisiniz sizinle karşı karşıya getirilmiştir. Kanunlar işlememektedir. Bu daha büyük bir mesele; daha toptan, daha önemli, tesir bakımından çok çok daha büyük sonuçları olacak şey-

lerdir. Bakın binlerce Kur'an kursu kapanmıştır. Binlerce imam-hatip okulunun öğrencisiz kalma, kapanma durumu ortaya çıkmıştır; çünkü halk, "Çocuğumu göndereceğim de ne yapacak?" diye başka çareler aramaya başlamıştır. Sayısal olayları, istatistikî olayları öne koyup işin vahametini oradan daha iyi anlayabilirsiniz. Toptan bir büyük zarara uğrama durumu vardır.

Bunun karşısında köklü tavır değişiklikleri ve çalışmalar yapmak müslümanların görevidir. Bu da istişarelerle, bilimsel toplantılarla, bilim adamlarına sorarak, birlik ve beraberlik içinde çalışarak olacak. Türkiye'de akliselim sahibi insanlar çoktur. Mesele akliselim sahibi olan insanların arasındaki ilgi ve irtibatın sağlanması ve memleketin selameti için onların beraberce olumlu adımlar atmasının sağlanması meselesidir. Bu yapılmıyor. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in bir hadîs-i şerîfi vardır; "Âhir zamanda, dünyanın bozulmasına yakın zamanda, alimler sokaklarda köpeklerin öldürüldüğü gibi öldürülecektir." diyor kıyamet alâmeti olarak. "Keşke o

zamanın alimleri birleşselerdi”³ diye temenni ediyor. O bakımdan birlik ve beraberliğe çok büyük ihtiyaç vardır.

d. Dünyanın Sonu Yaklaşmıştır. Kıyamet Ansızın Gelir

Dünyanın ahvâlinden, günahların çoğalmasından, müslümanların mazlumiyetinden ve mağduriyetinden anlaşılan şudur ki; dünyanın sonu yaklaşmıştır. Kıyametin ne zaman kopacağını Allah’tan gayrısı bilmez. *Lâ te’tîküm illâ bağteten.*⁴ “Ansızın gelir.” Ama şartları vardır, alâmetleri vardır. Alâmetlerinin çoğu belirmiştir. Hatta Peygamber Efendimiz daha kendi hayatında; “Kıyametin alametleri belirdi.” diye kendisi endişe etmiştir. Ama Allah “Şu yılda, şu zamanda, şöyle olacak.” diye kıyametin ne zaman kopacağını ona bildirmemiştir. Bugün hadîs-i şerîflerde anlatılan alâmetler belirmiştir. Onun için kıyamet kopacakmış gibi hazırlanmakta fayda görüyorum.

3 يأتى على الناس زمان يقتل فيه العلماء كما تقتل الكلاب فياليت

العلماء فى ذلك الزمان تحامقوا (الديلمى عن ابن عباس)

(Râmûzu’l-ehâdis, 503/12. رقم 8671، 5/439 أخرجه الديلمى)

4 7/A’râf, 187.

En iyi davranış şeklinin bu olduğunu düşünüyorum.

Abdullah b. Ömer *radiyallahu anhümâ*'ya Peygamber Efendimiz buyuruyor ki bir hadis-i şerifinde: **كُنْ فِي الدُّنْيَا كَأَنَّكَ غَرِيبٌ** *Kün fi'd-*

dünyâ ke enneke garîbün. “Dünyada; ana yurdundan uzakta, diyar-ı gurbette olan gariban bir kimseymişsin gibi yaşa.” **أَوْ عَابِرُ سَبِيلٍ، وَعُدَّةٌ**

عَبْرَةَ *Ev âbiru sebîlin ve udde*

*nefseke min ashâbi'l-kubûr.*⁵ “Kendini bir yolcuymuş gibi düşün yahut ha öldün ha öleceksin gibi kabir ahalisinden say.”

Ölüm insana her an gelebilir, gece de gelebilir gündüz de. Çeşitli ölüm sebepleri var. Genç bir insan da ölebiliyor; babalar, dedeler hayatta kalırken torunlar göçebiliyor. Peygamber Efendimiz'in bir önemli hadîs-i şerîfi

5 Bk. Buhârî, “Rekâik”, 3, r. 6416; Tirmizî, “Zühd”, 24, r. 2333; İbn Mâce, “Zühd”, 3, r. 4114; Ahmed b. Hanbel, II, 24, r. 4764;

de bu kıyametle ilgili; heyecanlandırıcı bir haberdir; *İza mâte'l-insânü fe-kad kâmet kıyâmetühû*. “İnsan kendisi öldü mü onun kıyameti kopmuştur.” Öldü, bitti; kıyameti kopmuştur.

“Mademki biz de her an ölebiliriz o halde kıyamet bize bir nefes kadar yakındır, ense-mizdedir.” diye hazırlıklı olmak lazımdır. Bence dervişlik dediğimiz yol, meşrep, meslek, ölüme hazırlıklı olma mesleğidir. “Gel ey kulum!” dendiği zaman *Lebbeyk! Allahümme lebbeyk!* diyebilmeli, çantasını bile almaya lüzum görmeden yürüyebilmeli. O kadar hazırlıklı olmalı, borcunu ödemiş olmalı, vasiyetini yapmış olmalı, ölüme hazırlıklı olmalı, Cenâb-ı Hakk’a mülâki olmayı sevmeli. Allahu Teâlâ hazretleri âyet-i kerîmede; “Hepiniz bana döndürüleceksiniz.” buyuruyor. “Bu dünya hayatından âhirete geleceksiniz.” وَبَشِّرِ

المؤمنين *Ve beşşiri'l-mü'minîn*⁶ diye devam

6 2/Bakara, 223.

ediyor; “Mü’minleri müjdele!” Çünkü Cenâb-ı Hakk’a kavuşmak mü’min için çok büyük bir devlet ve saadettir.

e. İyi Yetişmiş Bir Müslümanın, Uzun Ömürlü Olması İyidir

Allah hayırlı, uzun ömürler versin. Allah hepinize torununuzun torununun torununu görmek nasip etsin. Pîr dedeler olun. Torunlarınızın sayısını şaşırın, isimlerini unutun, o kadar çok yaşayın. Çünkü İslâm’a hizmet bakımından müslümanın, iyi yetişmiş olan bir müslümanın uzun ömürlü olması iyidir. ,alim bir insanın çok yaşaması, ilmini anlatması bakımından iyidir. Ama yarın ölecekmiş gibi de ölüme hazırlıklı olun, dünyaya öyle bakın. Bu dünya çok aldatıcıdır.

المؤمن بين خمس شدائد مؤمن يحسده ومنافق

يبغضه وكافر يقاتله ونفس تنازعه وشيطان يضله

Peygamber Efendimiz’in hadîs-i şerîfinde belirtildiği üzere bizim beş tane büyük düşmanımız vardır. *Mü’minün yahsüdühû*.⁷

7 Ali el-Muttakî, Kenzu'l-ummâl, I, 161, r. 809.

Mü'minlerden bazı düşmanları vardır. Haset eder, rekabet eder, uğraşır. Komşulukta, siyasette, ticaretle böylelerini görüyoruz; ayağını kaydırmak isterler. *Münâfıkun yebğudühû*. “Münafıklar vardır; içten pazarlıklı kimseler. Yüzümüze gülerler ama fırsatını yakaladı mı da arkadan hançeri saplarlar.” Sonra, *kâfirun yukâtilühû*. Bir de; “Kâfir vardır saldırır.” Fırsatı buldu mu saldırıyorlar. İşte Sırplar, işte Ruslar, işte Hintliler, işte başkaları. Sıcak savaş; kan dökmek, can yakmak bu yüzyılda bütün insanların kardeş olduğu lafının, insanlık palavralarının yanı başında, bizzat bu lafı söyleyen insanlar tarafından birçok yerde fiilen sürdürülmektedir. Yangınlar bizzat onlar tarafından çıkarılmaktadır. İnsanın gözünün içine baka baka bu işleri yapmaktadırlar. Çünkü kâfir. Menfaati vardır, sömürecektir, yıkması lazımdır; yapar, gözünün yaşına bakmaz. Binlerce insanın ölmesinden korkmaz. Milyonların sürülmesinden, yersiz, yurtsuz kalmasından, kadınların feryadından çekinmez, çocukların gözyaşlarından irkilmez,

yolundan dönmez. Kâfir, düşman. Bunlar görülen düşmanlardır, üç tane.

İnsanın kendi içinde bir nefsi vardır. Hak yola gitmek istedikçe insanla çekişir durur. “Namaza kalk!” “Kalkmam, uyuyacağım.” der. “Hayrı yap!” “Verme, para cebinde dursun.” der. “Şu tarafa sapma.” der; “Canım çok istiyor, yapacağım.” der. Çekişir durur. Nefis güya; “Bizi içeriden idare etsin.” diye vazifelendirdiğimiz bir memurumuzdur ama başımıza bela olmuştur. Biz ne kadar iyi şey istersek o da onun tam aksini yapar. Ukala ukala karşımıza çıkar, tersine doğru bizi çekip götürmeye çalışır. Çeker, kandırır. Nefis azılı bir düşmandır. *إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا*

رَحِمَ رَبِّي *Inne'n-nefse le-emmâretün bi's-sûi*

illâ mâ rahime Rabbî. “Muhakkak ki nefis kötülükleri çok çok emreder; Allah’ın korudukları müstesna.”⁸ çoklarını da kandırır; içkiyi içirir, kumarı oynatır, zinayı yaptırır,

⁸ 12/Yusuf, 53.

haramı yedirir, namazı terk ettirir, orucu bıraktırır; her şeyi yapar. Çevrenizdeki insanlara bakın. Günahı ayıplamayın ama günahkârların haline ibret için bakın, göreceksiniz. Nefis de bir düşmandır. Böyle çekiştirir, durur.

Ve şeytânün yudî'l-luhû. Bir de şeytan diye bir düşman vardır. Biz onu görmeyiz, o bizi görür. Allahu Teâlâ hazretleri;

إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ

*Innehû yerâküm hüve ve kabîlühû min haysü lâ terevnehüm.*⁹ buyuruyor. “Siz onu görmediğiniz halde o sizi görür. O ve onun avanesi sizi görür.” Şeytan sizi görüyor, siz onu görmüyorsunuz; o sizin etrafınızda dolaşıyor, siz fark etmiyorsunuz; o sizin içinize giriyor, damarlarınızda dolaşıyor, anlamıyorsunuz; o size vesvese veriyor, o vesveseyi kendi fikriniz sanıp uyguluyorsunuz. Çok korkunç bir düşman. Cenâb-ı Hak;

إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

⁹ 7/A'raf, 27.

İnneş-şeytâne li'l-insâni adüvvün mübîn.

“Şeytan sizin için açık bir düşmandır.”¹⁰ diyor ama bizim gözlerimiz kapalı olduğundan o açık düşmanı görmüyoruz. Çok aldatıyor. Herkesi aldatıyor. Korkunç bir şekilde aldatıyor, saptırıyor ve en azgınca işleri yaptırıyor. Bu da bir büyük düşmandır.

Bir de bu dünya. İşte bu yaşadığımız hayat; hayât-ı dünyâ. Bu da bizi çok, çok oyalayıp, meşgul edip, kendisine çekip sonra da vefasızlık gösteren bir varlıktır. Bu dünya için nice insanlar aşk ile şevk ile çalışmıştır ama yine bırakıp gitmiştir. Bu dünya kimseye vefa göstermemiştir. Vefasızdır; bîvefâ dünyadır, aldatıcı dünyadır. Dünyayı sevmek bütün hataların kaynağıdır, başıdır. Ama bizim hepimizin şu andaki günlük yaşam durumumuz, meslek durumumuz hep dünya sevgisi üzerine kurulmuştur. Her şeyimiz dünya sevgisi üzerine bina edilmiştir. Maalesef öyle gidiyor. Tamamen aykırı durumlara getirilmişiz.

¹⁰ 12/Yusuf, 5; 35/Fâtır, 6.

Bu tehlikeleri bize anlatan tasavvuf ilmidir. Mânevî tehlikeleri anlatan, kalbin âfetlerini bildiren, şeytanın oyunlarını gösteren, nefsin tehlikesini sezdiren, nefsin çeşitlerini öğreten ilim dalıdır. Bu ilmi laf olsun diye veya yalnızca evliyâ menkıbelerini anlatalım diye değil de; kendimizi düzeltelim de Cenâb-ı Hakk'ın rızasını kazanalım diye dikkatli bir şekilde öğrenmelisiniz. Yetişkin insanlarsınız; meseleleri ölçüp tartabilirsiniz. O gözle okursanız çok faydalanırsınız.

Allahu Teâlâ hazretleri nefsinizi ıslah etmeyi nasip etsin. Ahlâkınızın kötü olanlarını atıp, güzel huyları alıp insan-ı kâmil haline gelmenizi kolaylaştırsın. Kalbinizin pasını izale eylesin, gözünüzün perdesini kaldırsın, basiretinizi küşâde eylesin, açsın. Hakkı hak olarak görüp tâbi olmayı, bâtılı bâtıl olarak görüp ondan sakınmayı nasip eylesin.

Etrafıma baktığımda gördüğüm olaylardan anlıyorum ki; yaşamayı bilmek kadar, ölmeyi de bilmek gerekiyor. Müslümanların; “Ne zaman, nerede ölüm göze alınır?” diye onu da düşünüp bilmesi gerekiyor. Çünkü ölümden kaçan bir insan

mertlikten nâmertliğe doğru kaçmış oluyor ve ondan sonraki hayatı, hayat denmeyecek bir hale gelebiliyor. Bir müslüman yeri geldiği zaman Allah rızası için şehit olmasını da, şehit olacağı yeri bilip ona göre tercihini isabetle yapmasını da öğrenmelidir. Bunu da düşünmeli ve bu hususta da kararlı olmalıdır. Biz şehit olma sevgisini, duygusunu ve bir de cihadı unuttuğumuz için bu asırlarda zillete uğramış bir ümmetiz. Bu haller cihadı unuttuğumuz için başımıza gelmiştir. Başka ümmetler onun için bizim üstümüze çullanmışlardır. Şehitliği özleyen, cihadı bir peygamber mesleği olarak gören o anlayış unutulduğu için ümmet zillete müptela olmuştur, zillet illetine tutulmuştur.

Halbuki Peygamber Efendimiz; **أمرت بالجهاد**

ümirtü bi'l-cihadi. “Ben cihatla emrolundum”
“Bu ümmetin ruhbanlığı cihattır.” diye bildirmiştir.¹¹

¹¹ «لِكُلِّ نَبِيٍّ رَهْبَانِيَّةٌ، وَرَهْبَانِيَّةٌ هَذِهِ الْأُمَّةِ الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ»

Ahmed b. Hanbel, III, 266, r. 13807; İbn Ebî Şeybe, *Musannef*, IV, 205, r. 19333; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, VII, 210, r. 4204; Beyhakî, *Şu'abu'l-îmân*, VI, 95, r. 3923; Taberânî, *el-*

f. Şehitliği İstemek Lazım

Allahu Teâlâ hazretleri bizleri izzetli, kuvvetli müslüman eylesin. Saîd olarak yaşatsın, şerefiyle yaşatsın. Şehit olarak âhirete göçmeyi nasip eylesin. Bir insan şehitliği cân u gönülden isterse, yatağında ölse bile Allah onu şehitlik mertebelerine eriştirirmiş. Ben o tarafı da onun için istiyorum. Herkes ister, herkesin hoşuna gider; hem yatağında ölmek hem de şehit sevabını almak. Ama aslında şehitliği de istemek lazım. O aslını da istemedenden yatağında yatınca şehit olarak ölünmüyor; aslını da istemek lazım. Hayat çok önemli bir olay değildir. Gerektiđi kadar hayatı tattınız, biliyorsunuz. Allah hayırlı uzun ömür versin. Ama Cenâb-ı Hak şehitliği isteyerek, ölümden korkmayarak, ölümü de -zamanı gelir bir nimet olur- göze alarak İslâm için güzel çalışmalar yapmanızı nasip eylesin.

Cenâb-ı Hak güzel yerlerde, güzel vesilelerle; sıhhatle, âfiyetle, devletle, şevketle, saadetle, selametle nice nice

Mu'cemül-kebîr, I I, 156, r. 949.

defalar buluştursun, görüştürsün. İbadetleriniz makbul olsun, dualarınız müstecâb olsun. Allah hepinizden razı olsun. Birbirinize karşı yardımlarınız, ikramlarınız olmuştur. Bize çok yardımlarınız, ikramlarınız oldu. Hepinizden Allah razı olsun. Haklarınızı helal edin. Birbirlerinize de helal edin. Biz de size helal ediyoruz.

Sizlerin, bizlerin üzerimizde ödeyemediğimiz kul haklarımız varsa Allahu Teâlâ hazretleri, çaresizlerin çaresini bilir, bulur. Cenâb-ı Hak her şeyi bilir, çaresizin çaresâzı Cenâb-ı Hak'tır. -Çaresâz, çare olan demek- Çaresini bulamadığımız kul haklarımız, borçlarımız varsa; -sahibi ölmüş, nerede olduğu belli değil, birisinin hakkı üzerimize geçmiş, ödemek istiyoruz, ödeyememişiz. Ben kendi hayatımı düşünüyorum, çok üzülüyorum; “Ne diye üniversitede hocalık yaptım, yirmi yedi sene devletten ne diye maaş aldım?” Mümkün olsa hepsini ödemek istiyorum; “Elimden gelse ödeyeyim.” diye düşünüyorum. Sanıyorum hepinizin de buna benzer düşünceleri, endişeleri vardır. Cenâb-ı Hak, kul haklarını

ödememizi nasip etsin. Ödeyemediklerimizi de lütfuyla, keremiyle bizim namımıza o ödesin. Hak sahiplerini razı etsin, bizi kul haklarından kurtarsın. Kulların yakamıza yapışıp “Hakkımı istiyorum.” diye bizden davacı olmasından kurtarsın.

Günahlarımızı afv u mağfiret eylesin. Bizi anamızdan doğduğumuz gündeki gibi tertemiz bir halde, ruhumuzu teslim ettiğimiz zaman günahsız olarak âhirete göçenlerden eylesin. Arş-ı Âlâ’sının gölgesinde gölgelendirsin. Peygamber Efendimiz’le cennetine dâhil eylesin, Peygamber Efendimiz’e komşu eylesin, selamına mazhar eylesin, Rıdvân-ı Ekber’ine nail eylesin, cemaliyle müşerref eylesin.

es-Selâmü aleyküm ve rahmetullâhi ve berekâtüh.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
11 Recep 1420 / 20.10.1999
Mekke

[Bütün HAC VE UMRE SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

